

Ярмоленко М. І., доктор исторических наук, профессор, декан, Измаильский факультет Одесской национальной морской академии (Украина, Измаил), maria-yarmolenko@yandex.ua

Политическое русинство в конструировании искусственной идентичности Закарпатье

Проанализировано развитие и современное состояние русинского движения на Закарпатье. Выяснены основные требования политического русинства, его поддержку извне, угрозы для целостности Украины.

Ключевые слова: русины, идентичность, политическое русинство, Закарпатье.

* * *

УДК 327.51(5)

Барщевський Є. І.
здобувач, Чорноморський державний
університет ім. Петра Могили
(Україна, Миколаїв), z.barshevskiy@gmail.com

ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ В СУБРЕГІОНІ ПІВДЕННО–СХІДНОЇ АЗІЇ: НАЯВНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Аналізується сучасний комплекс проблем та перспектив щодо представлення зовнішньополітичних та економічних інтересів України в субрегіоні Південно–Східної Азії. Зокрема, досліджується питання актуальності положень законодавчої бази, що регулює засади зовнішньої політики України, для субрегіону Південно–Східної Азії. Особливо розглянуто політико–економічні аспекти розвитку двосторонніх відносин між Україною та двома країнами субрегіону – Сінгапуром і В'єтнамом. Після проведеного дослідження нами формуються рекомендації щодо довгострокової парадигми взаємодії України з державами субрегіону.

Ключові слова: субрегіон Південно–Східної Азії, АСЕАН, Сінгапур, В'єтнам, Україна, Азійсько–Тихоокеанський регіон.

Розпочатий процес формування багатополосної системи міжнародних відносин на межі тисячоліть певною мірою впливає на зміну пріоритетів зовнішньої політики України. Зумовлений глобалізацією стрімкий розвиток інтеграційних об'єднань в різних частинах світу надає можливість диверсифікувати зовнішньополітичний курс України за рахунок включення альтернативних Європейському Союзу напрямків співробітництва. Інтерес України до субрегіону Південно–Східної Азії (ПСА) в першу чергу пов'язаний з необхідністю освоєння нашою державою нових ринків збуту в регіоні та розвитку вже налагоджених торговельно–економічних відносин. Особливо після значного скорочення експорту до азійських країн, яке відбулося під час Світової фінансової кризи. Більше того, за умови подальшої ескалації конфлікту з Російською Федерацією та погіршення двосторонніх торговельно–економічних відносин між двома країнами, питання переорієнтації українського експорту на нові ринки збуту актуалізується як ніколи.

Серед вітчизняних науковців, які займаються аналізом проблематики представлення національних інтересів України в ПСА, варто відмітити науково–теоретичні напрацювання: С. М. Шергіна, А. З. Гончарука, Л. О. Лещенка, М. М. Комарницького, Н. Д. Городньої та інших. З огляду на той факт, що актуальність євразійського напрямку зовнішньої політики України станом на сьогодні є досить низькою, виникає потреба пошуку додаткових до європейського векторів зовнішньої політики нашої держави. Останнє створює запит на проведення комплексного аналізу проблем та перспектив реалізації національних інтересів України в ПСА.

З огляду на багатогранність поставленої проблеми, метою дослідження є аналіз законодавчої бази, що регулює засади зовнішньої політики України, актуальність її положень для субрегіону ПСА. Ними буде окремо розглянуто сучасний стан, перспективи розвитку і можливі загрози у відносинах України з деякими країнами ПСА, зокрема Сінгапуром та В'єтнамом. На основі проведеного аналізу нами будуть сформульовані рекомендації щодо довгострокової парадигми взаємодії України з державами субрегіону.

Станом на сьогодні українська держава немає окремо сформульованої та законодавчо–закріпленої стратегії співробітництва з державами АСЕАН. Зовнішня політика України до країн ПСА регулюється зокрема: Законом України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики України” (від 1 січня 2015 року №2411–VI), директивами та концепціями українсько–азійського співробітництва, які були визначені Міністерством закордонних справ України за участю його закордонних установ. В статті 11 вищезгаданого закону, яка тлумачить “Засади зовнішньої політики”, визначено, що: “Україна як європейська держава здійснює відкриту зовнішню політику і прагне рівноправного взаємовигідного співробітництва з усіма заінтересованими партнерами, виходячи насамперед з необхідності гарантування безпеки, суверенітету та захисту територіальної цілісності України” [1]. Інші положення цієї статті визначають загальну сутність зовнішньої політики України – “використання міжнародного потенціалу для утвердження і розвитку України як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави, її сталого економічного розвитку” або “утвердження провідного місця України у системі міжнародних відносин, зміцнення міжнародного авторитету держави” [1].

Таке трактування основних положень зовнішньої політики України не обмежує, але й не сприяє формуванню цільної та концептуальної стратегії зовнішньої політики нашої держави не тільки в Південно–Східній Азії, але й в Азійсько–Тихоокеанському регіоні (АТР) загалом. В умовах “європоцентричного” або “євразійського” сприйняття українською елітою та науковою спільнотою зовнішньополітичного курсу нашої держави відсутність чітко сформульованого “бачення” розвитку відносин з країнами АСЕАН, як важливої підсистеми регіону, становить загрозу національним інтересам України в регіоні. Так, в аналітичній записці Національного інституту стратегічних досліджень “Концептуальні засади зовнішньополітичної стратегії України” робиться наголос на тому, що східний (авт. азійський) напрямок має “отримати значення однієї з фундаментальних парадигм зовнішніх орієнтацій України” [2, с. 33]. Цей тезис також підтверджується в іншому аналізі Національного інституту стратегічних досліджень, а саме “Азійський напрям зовнішньої політики України: Проблеми і перспективи”, де автори визначають декілька важливих чинників, наявність яких зможе формувати політику України в АТР: наявність у розпорядженні Києва цілісного та збалансованого підходу до участі у справах регіону; якість двосторонньої торгівлі з країнами регіону і збільшення її частки в загальному обсязі зовнішньої торгівлі;

залучення України до формальних і неформальних механізмів узгодження політичних інтересів в АТР; формування образу України як європейської держави, потенційного члена Європейського Союзу, але не на шкоду орієнтації на ринки АТР [3, с. 205–206]. На нашу думку, включення регіону АТР з акцентом на субрегіон ПСА в якості одного з напрямків зовнішньополітичної стратегії України надасть поштовху формуванню системного підходу до аналізу національних інтересів нашої держави в регіоні. Наявність відповідної законодавчої бази створить передумови для формування концептуальних засад азійського напрямку зовнішньої політики України і надання їм чітких стратегічних орієнтирів.

Говорячи про сучасний стан відносин України з деякими країнами АСЕАН, варто відмітити, що значні зрушення щодо участі нашої держави у двосторонньому й багатосторонньому співробітництві з країнами субрегіону стали можливими після відкриття українських дипломатичних представництв в країнах субрегіону. Зокрема, дипломатичні установи були відкриті в Індонезії (1997), В'єтнамі (1997), Сінгапурі (2002), Малайзії (2002) і Таїланді (2002) [4, с. 276]. Починаючи з 2012 року, українським МЗС розглядалося питання відкриття дипломатичного представництва в Камбоджі. Більшість країн ПСА виявляють зацікавленість в посиленні економічної та науково-технічної взаємодії з Україною. Використовуючи типологізацію С. Шергіна, можна виділити три групи країн ПСА в контексті їх зовнішньополітичних інтересів у відносинах з Україною: неоіндустріальні країни “другої хвилі”, країни Індокитаю, держави Південно-Східної Азії з нестабільними соціально-політичними системами (М'янма, Індонезія) [4, с. 286]. До першої групи входять такі країни як: Сінгапур, Малайзія, Таїланд та Філіппіни. Ці держави зацікавлені в експорті своєї промислової та технологічної продукції до України, а також мають можливість імпортувати українські промислові (перш за все в галузі ВПК) товари і сировину. До країн другої групи С. Шергін відносить В'єтнам, Лаос, Камбоджу. Станом на сьогодні варто додати до цієї групи й М'янму, яка, після початку впровадження демократичних реформ під керівництвом генерала Тай Зейна в 2011 році, становить величезний потенціал з точки зору можливого залучення українських фахівців до проведення геологорозвідувальних та пошукових робіт. Країни другої групи були традиційно зорієнтовані на споживання промислової й машинотехнічної продукції військового та цивільного призначення СРСР, а отже зацікавлені в експорті до України товарів народного споживання в обмін на українські технології та продукцію машинобудування.

Аналізуючи вектори співпраці України з країнами АСЕАН “першої групи”, варто виділити Сінгапур в якості одного з найперспективніших партнерів для України. В останній час політичні відносини між двома державами активізувалися за рахунок посилення діалогу на вищому політичному рівні. Під час зустрічі президента П. Порошенка з прем'єр-міністром Сінгапуру Лі Сієн Луном в грудні 2014 року, Лі Сієн Лун наголосив на підтримці територіальної цілісності України. Згідно з прем'єр-міністром Сінгапуру,

питання дотримання кордонів та міжнародного права є особливим і принциповим для невеликих держав [5]. Важливим політичним напрямком співробітництва між Сінгапуром та Україною є використання досвіду сінгапурського уряду в проведенні структурних реформ. Під час державного візиту Президента Порошенка було визначено, що український уряд активізує співробітництво між антикорупційним бюро України та бюро антикорупційних розслідувань Сінгапуру. Сторони погодилися, що сінгапурські фахівці проведуть навчання для своїх українських колег з метою передачі інструментів та методології розробки антикорупційної стратегії. Так само Україна зацікавлена в отриманні досвіду Сінгапуру щодо формування дієвої стратегії залучення прямих іноземних інвестицій, які надали значного поштовху до розвитку держави-міста.

Розглядаючи двосторонні торгівельно-економічні відносини між Києвом та Сінгапуром, варто відмітити, що до початку Світової фінансової кризи вони характеризувалися стрімкою динамікою розвитку. За даними Держкомстату України, обсяг торгівлі в 2000-х роках мав тенденцію до зростання (Див. Табл. 1). Падіння рівня двосторонньої торгівлі під час Світової фінансової кризи було зумовлене зменшенням експорту продукції металургійного комплексу України до Сінгапуру. В той же час, величезне зростання сінгапурського експорту до України в 2012 році пов'язане із закупівлею “Черноморнафтогазом” (дочірня компанія НАК “Нафтогаз”) двох бурових установок, які були виготовлені на верфях сінгапурської компанії “Kerrel”. За даними дипломатичного представництва України в Республіці Сінгапур, існує значний незадіяний потенціал у плані асортименту торговельних позицій сторін [6]. Так, Україна здебільшого експортує продукцію хімічної та металургійної промисловості, в той час як Сінгапур поставляє в Україну побутову техніку та напівфабрикати для харчової промисловості. Досить велику частку у торгівлі між двома країнами займає сфера послуг. З метою посилення двосторонніх торгівельно-економічних відносин між двома країнами, на нашу думку, доцільно активізувати роботу у напрямку створення українсько-сінгапурської зони вільної торгівлі, а також започаткувати діалог між профільними міністерствами задля вирішення неузгоджених до цього часу питань. Актуальність підписання зони вільної торгівлі із Сінгапуром була засвідчена під час державного візиту президента В. Януковича в березні 2011 року та президента П. Порошенка в грудні 2014 року. Впродовж візиту президента В. Януковича було також розглянуте питання про створення механізму для двостороннього авіасполучення, яке сприятиме вільному пересуванню людей, товарів та послуг між обома країнами. Український та сінгапурський уряд також розглядають можливість створення Ділової Ради під егідою торгівельно-промислових палат обох держав.

Таблиця 1

Динаміка двосторонньої торгівлі товарами між Україною та Сінгапуром у 2008–2013 роках, млн. дол. США

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Товарообіг	499	156	171	261,8	978,53	297,3

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Експорт	457,9	129,2	147,2	218,2	155,5	239,5
Імпорт	41,1	26,8	23,8	43,6	823,03	57,8
Сальдо	416,8	102,4	123,3	174,6	-667,5	181,7

Джерело: за даними Держкомстату України, [6].

Поточний стан виконання цих ініціатив знаходиться на досить низькому рівні, що є значною перешкодою подальшого розвитку торгово-економічного співробітництва між Україною та Сінгапуром. Відсутність прогресу у створенні зони вільної торгівлі між двома державами погіршує перспективи українського експорту в умовах функціонування КАФТА (Зона вільної торгівлі між Китаєм та країнами АСЕАН), де Китай, починаючи з 2011 року, активно витісняє Україну з ринку металургійної промисловості. Україна і Сінгапур мають величезний потенціал у реалізації спільних проектів у нафто- і газовидобуванні, машино- та автобудуванні, розвитку ракетно-космічних технологій тощо. Згідно з аналізом Інституту стратегічних досліджень, прикладом співпраці Сінгапуру та України у сфері високих технологій могла б стати спільна робота українських та сінгапурських компаній з оновлення космічних апаратів Сінгапуру призначених для дистанційного зондування Землі [7]. Також українському керівництву варто приділити увагу досвіду Сінгапуру у будівництві LNG-терміналів. Сінгапурський уряд завершив будівництво та запустив в роботу свій перший LNG-термінал 25 лютого 2014 року. Згідно з дослідженням американської газети "Bloomberg", побудований термінал здатен задовольнити до 20% потреби держави-міста [8]. Наразі сінгапурський уряд розглядає можливість будівництва другого терміналу, а також планує виступити в ролі енергетичного коридору в Південно-Східній Азії, де потреби в енергоресурсах зростають з величезною швидкістю. На нашу думку, Україні варто використати досвід Сінгапуру з створення системи LNG-терміналів. Так, в програмі роботи Кабінету міністрів України, яка була затверджена Верховною Радою України 11 грудня 2014 року, питанню будівництва LNG-терміналів відводиться окреме місце в частині про формування нової політики енергетичної незалежності [9]. Досить вірогідним є залученням сінгапурських компаній, таких як "Singapore LNG Corporation" до будівництва LNG-терміналів в Одеській області, що дозволить знизити залежність України від поставок газу з Російської Федерації. Саме тому повільний процес створення Ділової ради гальмує кооперацію за перспективними напрямками через значне збільшення транзакційних витрат для представників сінгапурського та українського бізнесу.

Серед країн "другої" групи особливий інтерес для України становить В'єтнам. За роки незалежності український МЗС напрацював широку договірну базу співробітництва з В'єтнамом, яка охоплює не тільки загальні, але й ряд галузевих угод (у освітній, військово-технічній сфері тощо). Зокрема, В'єтнам є однією з небагатьох країн ПСА, які підписали з Україною угоду про реадмісію. На думку А. Гончарука, "підписання такої угоди істотно спрощує співпрацю у

сфері освіти, що має значні перспективи з огляду на чималий інтерес В'єтнаму до українських вищих навчальних закладів та існуванню тривалої традиції навчання в'єтнамських студентів в Україні" [10, с. 175]. За роки незалежності українському та в'єтнамському керівництву вдалося започаткувати розгалужену систему підтримки двосторонніх зв'язків між двома державами за різними напрямками. Так, Україна та В'єтнам здійснюють регулярні контакти в рамках засідань Міжурядових комісій з питань торговельно-економічного та науково-технічного співробітництва.

Незважаючи на існування широкої нормативно-правової бази та низки міжвідомчих і міжурядових ініціатив, існує значний незадіяний потенціал у торгово-економічних відносинах. За даними посольства України в Соціалістичній Республіці В'єтнам, двостороння торгівля товарами між В'єтнамом та Україною у 2008–2013 роках в середньому складає 350 млн. дол. США (Див. Табл. 2) [11]. У структурі українського експорту традиційною групою товарів є продукція сільського господарства й харчової промисловості, чорні метали, прилади і апарати, машини та різноманітне устаткування. Імпорт з В'єтнаму переважно складається з електротоварів, продукції легкої промисловості та сільського господарства. Враховуючи динаміку двосторонньої торгівлі, в останні роки спостерігається формування негативного сальдо для України у торгівлі з В'єтнамом. Хоча це питання потребує окремого дослідження, на нашу думку, негативна динаміка, зокрема, зумовлена створенням зони вільної торгівлі між Китаєм та країнами АСЕАН. Виходячи з даних представлених у Таблиці 2, можна побачити, що з моменту створення КАФТА у 2011 році (Зона вільної торгівлі між Китаєм та країнами АСЕАН), експорт українських товарів суттєво зменшується, в той час як імпорт в'єтнамської продукції має позитивний тренд.

Таблиця 2

Динаміка двосторонньої торгівлі товарами між Україною та В'єтнамом у 2008–2013 роках, млн. дол. США

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Товарообіг	339,31	360,67	254,32	319,12	445,7	540,69
Експорт	167,97	244,34	136,70	109,33	124,22	185,17
Імпорт	171,34	116,33	117,62	209,79	321,48	355,52
Сальдо	-3,37	128,01	19,07	-100,46	-197,26	-170,35

Джерело: за даними Держкомстату України, [11].

На нашу думку, в умовах скорочення експорту традиційних груп товарів до В'єтнаму українському керівництву варто приділити увагу розвитку альтернативних напрямків співпраці з В'єтнамом, де Україна є привабливим партнером. Мова йде про посилення кооперації у технологічних галузях, зокрема в енергетиці. Станом на сьогодні українськими компаніями реалізовано спорудження та обслуговування другої за розмірами гідроелектростанції в місті Ялі [7]. Українські фахівці можуть бути залучені до реконструкції та модернізації інших гідроелектростанцій, спорудження магістральних ліній електропередач тощо. Важливим напрямком кооперації

між Україною та В'єтнамом може стати проведення спільних геологорозвідувальних робіт з пошуку корисних копалин на території В'єтнаму, а також постачання гірничого обладнання українських виробників для подальшого видобутку. В довготерміновій перспективі українські підприємства можуть бути залучені до видобутку корисних копалин, отримуючи власну частку від реалізації видобутої продукції. Згідно з думкою С. Шергіна, країни “другої” групи досить неохоче йдуть на співпрацю з потужними транснаціональними корпораціями, оскільки остерігаються втратити контроль над сировиною [4, с. 292]. Це додає додаткові переваги для України, адже наша держава може розглядатися в якості “безпечного” партнера для в'єтнамського уряду. Особливо враховуючи той факт, що більшість в'єтнамських технічних експертів отримали вищу освіту в колишніх республіках СРСР та подекуди вільно володіють російською мовою.

Потенційним вектором співпраці між Україною та В'єтнамом можна вважати військово-технологічне співробітництво. Під час державного візиту Президента Януковича до В'єтнаму в 2011 році відбулася робоча зустріч української делегації з представниками уряду В'єтнаму. В рамках цієї зустрічі президент В'єтнаму Нгуєн Мінь Чієт зазначив, що “В'єтнам також хоче розвивати співпрацю у сфері оборони та безпеки, у питаннях підготовки кадрів” [12, с. 4]. В умовах зростаючої військової загрози з боку Китаю у Південно-Китайському морі, в'єтнамський уряд перш за все зацікавлений у отриманні нових систем озброєнь та радіо-локаційних систем, а також модернізації озброєнь радянського виробництва. Загроза військового протистояння в Південно-Китайському морі створює запит на посилення військово-морських сил сторін-учасників конфлікту. З огляду на цей факт, В'єтнам може залучити українських фахівців з суднобудування для переоснащення військових кораблів радянської епохи. Українсько-в'єтнамська Міжурядова координаційна комісія з питань військово-технічного співробітництва, яка активно функціонує та підтримує зв'язки на високому рівні (останнє засідання відбулося 24–27 листопада 2013 року), може розглянути та проаналізувати питання залучення в'єтнамських інвестицій у реконструкцію і технічне переобладнання вітчизняних суднобудівних верфей, які спеціалізуються на будівництві військових кораблів (таких як “Миколаївський суднобудівний завод ім. 61 Комунара”). У сфері літакобудування В'єтнам зацікавлений в модернізації величезного парку літаків АН, який був успадкований за часів існування СРСР. В умовах фактичного замороження відносин з Російською Федерацією, ДП “Антонов” розпочав поетапний процес диверсифікації ринків збуту своїх літаків, зокрема новітнього літака АН–70. На нашу думку, В'єтнам може виступати привабливим партнером для цілої низки спільних кооперативних проектів у галузі літакобудування або ж прямим покупцем вітчизняних літаків.

Проведений аналіз поточного стану політико-економічних відносин України з деякими державами ПСА та АСЕАН виявив відсутність системного підходу до формування стратегії представлення національних

інтересів України в субрегіоні. В процесі дослідження було встановлено, що українська законодавча база не виокремлює регіон АТР та субрегіон ПСА в якості напрямку зовнішньої політики України та, в цілому, є досить амбівалентною. Було визначено, що характер торгівельно-економічних відносин України з ключовими державами ПСА наразі є неоднорідним. Динаміка двосторонньої торгівлі загалом формується за рахунок експорту/імпорту продукції з низькою доданою вартістю, яка залежить від кон'юнктури на світових ринках. Було відмічено загальний тренд падіння українського експорту продукції металургійної та хімічної промисловості, що зумовлене негативними наслідками Світової фінансової кризи та зростанням частки китайського експорту в субрегіоні через створення зони вільної торгівлі (КАФТА).

Беручи до уваги результати проведеного аналізу, нами формулюються наступні рекомендації, які умовно можна поділити на два рівні: політичний та економічний. Ці рекомендації не є повними, але однак визначають ключові положення, імплементація яких значно покращить представлення та захист зовнішньополітичних та економічних інтересів України в ПСА.

Політичний рівень:

– внести зміни до Закону України “Про засади внутрішньої та зовнішньої політики”, які визначатимуть субрегіон ПСА в якості одного з пріоритетних напрямків української зовнішньої політики. На противагу поточній редакції, закон має отримати чітке формулювання та стати актом прямої дії: статті закону мають бути виписані більш детально, включаючи механізми реалізації зазначених у законі цілей. МЗС в процесі напрацювання нової зовнішньополітичної стратегії України варто виокремити азійський напрямок зовнішньої політики України як один із пріоритетних;

– активізувати діалог на найвищому рівні з ключовими партнерами України в субрегіоні (В'єтнамом, Сінгапуром);

– створити умови для обміну досвідом щодо проведення структурних реформ між провідними державами ПСА та Україною. Зокрема, підтримувати українсько-сінгапурське співробітництво з обміну досвідом у напрямку подолання корупції та формування стратегії залучення прямих іноземних інвестицій.

Економічний рівень:

– відновлення обсягів товарообороту між Україною та державами АСЕАН за рахунок збільшення питомої частки українського експорту, де значну частину складатимуть товари з високою доданою вартістю (продукція ВПК, ракетобудування, авіа- та суднобудування).

– ініціювання пілотних проектів з метою залучення інвестицій до переоснащення українських підприємств або створення нових інфраструктурних та промислових об'єктів. Наприклад, будівництво LNG-терміналів в Одеській області з залученням сінгапурських компаній та капіталу, переоснащення військових суднобудівних верфів України тощо;

– запуск комплексних проектів з переоснащення та модернізації об'єктів у галузях машинобудування та металургії в країнах колишнього “соціалістичного табору”.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про засади внутрішньої та зовнішньої політики": від 1 січня 2015 р. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>.
2. Парахонський Б. Ю. Концептуальні засади зовнішньополітичної стратегії України / Б. Ю. Парахонський. – К.: НІСД, 2011. – 30 с.
3. Азійський напрям зовнішньої політики України: проблеми і перспективи. Аналітичні оцінки: монографія / В. О. Швед [та ін.]; за ред. В. О. Шведа. – К.: НІСД, 2008. – 222 с.
4. Шергін С. М. Південно-Східна Азія та країни-члени АСЕАН у контексті національних інтересів України / С. М. Шергін; під редакцією Г. М. Перепилиця, Х. С. Чьол // Геополітичні трансформації в Євразії: Погляди з Києва та Сеула [монографія]. – К.: "Видавничий дім "Демід", 2008. – 400 с.
5. Президент України зустрівся з прем'єр-міністром Сінгапуру [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Президента України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/31736.html>.
6. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Сінгапуром [Електронний ресурс] // Офіційний сайт посольства України в Республіці Сінгапур. – Режим доступу: <http://singapore.mfa.gov.ua/ua/ukraine-sg/trade>.
7. Пріоритети політики України щодо країн Азії: аналіт. доп. / А. З. Гончарук, А. М. Кобзаренко, О. К. Микал; за заг. ред. О. В. Литвиненка. – К.: НІСД, 2011. – 64 с.
8. Chou H. H. Singapore bids for role as LNG hub with second terminal [Електронний ресурс] / H. H. Chou, R. Al-Rikabi // The Bloomberg. – 2014. – 26th February. – Режим доступу: <http://www.bloomberg.com/news/2014-02-25/singapore-plans-to-build-second-lng-terminal-in-country-s-east.html>.
9. Презентація програми діяльності Кабінету Міністрів України на 2015 рік [Електронний ресурс] // Єдиний Веб-Портал Органів Виконавчої Влади України. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247806113&cat_id=24671125.
10. Гончарук А. З. Азіатський вектор зовнішньої політики України: новий прагматизм / А. З. Гончарук, Б. О. Парахонський // Стратегічні пріоритети Національного інституту стратегічних досліджень. – 2011. – №2. – С.168–177.
11. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Соціалістичною Республікою В'єтнам [Електронний ресурс] // Офіційний сайт посольства України в Соціалістичній Республіці В'єтнам. – Режим доступу: <http://vietnam.mfa.gov.ua/ua/ukraine-vn/trade>.
12. Шергін С. М. Три різних країни однієї Азії / С. М. Шергін // Зовнішні справи. – 2011. – №4 – С.16–21.

References

1. Zakon Ukrainy "Pro zasady vnutrishnyoi ta zovnyshnyoi polityky": vid 1 sichnya 2015 roku [Elektronnyi resurs] // Ofitsiynyi sayt Verhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>.
2. Parachonskyi B. U. Conteptualni zasady zovnishnyio polityky Ukrainy / B. U. Parachonskyi. – K.: NISD, 2011. – 30 s.
3. Aziyskyi napryam zovnishnyoi polityky Ukrainy: problemy ta perspektyvy. Analitichni otsinky: monographiya / V. O. Shved [ta in.]; za red. V. O. Shveda. – K.: NISD, 2008. – 222 s.
4. Shergin S. M. Pivdenno-Shidna Aziya ta krayiny-chleny ASEAN u konteksti natsionalnykh interesiv Ukrainy / S. M. Shergin; pid redaktsiyeyu G. M. Perepelytsia, H. S. Chyol // Geopolitychni transformatsii v Evrazii: Pogyad z Kyeva ta Seula [monographia]. – K.: "Vydavnychy Dim Demid", 2008. – 400 s.
5. Presydent Ukrainy zustrivysya z prem'єr-ministrom Singapuru [Elektronnyi resurs] // Ofitsiynyi sayt Prezvdenta Ukrainy. – Rezhym dostupu: <http://www.president.gov.ua/news/31736.html>.
6. Torgovselno-ekonomichne spivrobitnytstvo mizh Ukrainoyu ta Singapurom [Elektronnyi resurs] // Ofitsiynyi sayt posolstva Ukrainy v Respublitsi Singapur. – Rezhym dostupu: <http://singapore.mfa.gov.ua/ua/ukraine-sg/trade>.
7. Priorytety polityky Ukrainy shodo krayin Aziyi: analitychna dopovid / A. Z. Goncharuk, A. M. Kobzarenko, O. K. Mykal; za zag. red. O. V. Lytvynenka. – K.: NISD, 2011. – 64 s.
8. Chou H. H. Singapore bids for role as LNG hub with second terminal [Elektronnyi resurs] / H. H. Chou, R. Al-Rikabi // The Bloomberg. – 2014. – 26th February. – Rezhym dostupu: <http://www.bloomberg.com/news/2014-02-25/singapore-plans-to-build-second-lng-terminal-in-country-s-east.html>.

9. Prezentatsiya program diyalnosti Kabinetu Ministriv Ukrainy na 2015 rik [Elektronnyi resurs] // Yedyniy Web-Portal Organiz Vychonavchoi Vlady Ukrainy. – Rezhym dostupu: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247806113&cat_id=24671125

10. Goncharuk A. Z. Aziatskyi vector zovnyshnyoi polityky Ukrainy: novyi pragmatizm / A. Z. Goncharuk, B. O. Parachonskyi // Strategichni priorytety Natsionalnogo instytutu strategichnykh doslidzen. – 2011. – №2. – S.168–177.

11. Torgovselno-ekonomichne spivrobitnytstvo mizh Ukrainoyu ta Sotsialistychnoyu Respublikoyu Vietnam [Elektronnyi resurs] // Ofitsiynyi sayt posolstva Ukrainy v Sotsialistychnii Respublitsi Vietnam. – Rezhym dostupu: <http://vietnam.mfa.gov.ua/ua/ukraine-vn/trade>.

12. Shergin S. M. Try riznykh krainy odniei Azii / S. M. Shergin // Zovnishni Spravy. – 2011. – №4. – S.16–21.

Barshchevskiy E. I., post-graduate, student at Black Sea State University named after Petro Mohyla (Ukraine, Mykolaiv), z.barshevskiy@gmail.com

Preserving foreign policy interests of Ukraine in the subregion of Southeast Asia: contemporary issues and prospects

This article analyzes the contemporary issues and prospects of preserving the Ukrainian foreign policy interests in the subregion of Southeast Asia. One dissects the issue of adequacy of legislation framework that regulates principles of the Ukrainian foreign policy to the subregion of Southeast Asia. A separate analysis was made in order to research the political and economic aspects of bilateral cooperation between Ukraine and two Southeast Asia states – Singapore and Vietnam. Based on the results of the analysis one defines the recommendations regarding the long-term strategy for Ukraine's cooperation with the Southeast Asia states.

Keywords: subregion of Southeast Asia, ASEAN, Singapore, Vietnam, Ukraine, Asia-Pacific region.

Барцевский Е. И., соискатель, Черноморский государственный университет им. Петра Могилы (Украина, Николаев), z.barshevskiy@gmail.com

Внешнеполитические интересы Украины в субрегионе Юго-Восточной Азии: проблемы и перспективы

Анализируется современный комплекс проблем и перспектив касательно представления внешнеполитических и экономических интересов Украины в субрегионе Юго-Восточной Азии. В частности, исследуется вопрос актуальности положений законодательной базы, которая регулирует принципы внешней политики Украины, для субрегиона Юго-Восточной Азии. Отдельно рассматривается вопрос политико-экономических аспектов развития двусторонних отношений между Украиной и двумя странами субрегиона – Сингапуром и Вьетнамом. После проведенного исследования нами формулируются рекомендации касательно долгосрочной парадигмы кооперации Украины со странами Юго-Восточной Азии.

Ключевые слова: субрегион Юго-Восточной Азии, АСЕАН, Сингапур, Вьетнам, Украина, Азийско-Тихоокеанский регион.

* * *

УДК 342.534.2(477+100)

Войтенко Ю. М.

кандидат історичних наук, доцент, доценткафедри політології, ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" (Україна, Переяслав-Хмельницький), Voyt82@mail.ru

ДЕПУТАТСЬКИЙ ІМУНІТЕТ ЯК ПОЛІТИЧНИЙ ІНСТИТУТ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД

Метою даної статті є висвітлення особливостей депутатського імунітету в політичній системі України та зарубіжних країн. Особлива увага присвячена знанням депутатського імунітету парламентами за вчинення різного виду правопорушеннями та час дії недоторканності. У статті використовувався метод компаративного аналізу та співставлення. Основним висновком є те, що на відміну від близькості європейських країн, народні депутати України мають абсолютний правовий імунітет, що виокремлює їх від пересічних громадян держави, які також мають право на особисту недоторканність. Але різниця між цими видами недоторканності значна. Так, на відміну від пересічних громадян, народних депутатів України не можна без згоди Верховної ради України притягнути до кримінальної відповідальності (навіть за тяжкі злочини), а також затримати чи заарештувати. Тому необхідно визначити рівень юридичної відповідальності народних обранців за здійснення правопорушень, особливо за ті, котрі шкодять людині, суспільству чи державі.

Ключові слова: депутат, імунітет, парламент, інститут, недоторканність, правопорушення, держава, політична система, Верховна Рада України, юридична відповідальність, злочин.